שער הפסוקים — פרשת ויחי

ויאמר יעקב אל יוסף אל שד"י נראה אלי בלוז וגו':

(מזולתו) דע, כי פה נרמז משה ואהרן, כי א"ל שד"י בגימטריא מש"ה. ומלת נרא"ה, הם אותיות אהר"ן:

ואני בבואי מפדן וגו':

והנה ר"ת של מתה עלי רחל בדרך, הוא מערב, לרמוז כי רחל נקראת שכינה תתאה, וידעת כי שכינה במערב, כנזכר בדברי רז"ל ובספר התיקונין:

ויברכם ביום ההוא לאמר וגו':

הנה ר"ת ביום ההוא לאמר, הוא הבל. שהוא גלגולו של משה. והענין הוא, כי כאשר ברכם יעקב עתה, שם את אפרים הצעיר לפני מנשה הבכור. וכן מצינו, שמשה הסכים ע"י. והקדים דגל אפרים לדגל מנשה, והיה מנשה טפל לו, כי אפרים היה ראש דגל מערב, ולא מנשה. גם רמז, שכמו שהבל הקטן קדם לקין הגדול, כמו כן קדם אפרים הקטן למנשה הגדול. (ע"כ מזולתו):

סימן מ"ט:

ראובן בכורי אתה וגו':

כבר נתבאר ענין קין והבל, בפרשת בראשית וע"ש. והנה נתבאר לעיל בפסוק כי שבעתים יק"ם קין, כי נפש קין נתגלגלה במצרי. ורוחו, בקרח. ונשמתו, ביתרו. והנה קין היה הבכור, וא"ל הקב"ה, הלא אם תיטב שאת, ר"ל, כאשר תתגלגל ותצטרף ותתלבן, ויוסר ממך חלאת זוהמת הנחש הקדמוני הנקרא רע, ותתחיל ליתקן בבחי' הטוב, אז תזכה לקחת מעלת הבכורה, הנקראת שאת. וכשנולד ראובן בכור יעקב, הנה היה בחי' קין, הבכור של אדם. זש"ה, (בראשית כ"ט) ותקרא שמו ראובן, ודרשו חז"ל שאמרה ראו מה בין בני לבן חמי, והענין הוא, כי עשו לקח זוהמת הרע, והבכורה הרעה של קין. אבל ראובן בני, לקח הטוב של קין, וזהו רא"ו ב"ן, ר"ל, ראו, כי זה בני הוא הבן הבכור הראשון, שהיה בכל הנבראים, שהוא קין הבכור. וכשחטא ראובן במעשה בלהה, נסתלקה ממנו בכורתו הטובה של קין, הנקראת שאת, והיא בחי' הנשמה שלו. ואח"כ נתנה ביתרו, כי בו התחיל קין להתקן, כנזכר בספר הזוהר ובתקונין, על פסוק קניתי איש את ה'. ואז זכה יתרו, ולקח נשמה טובה של קין, והיא הנקראת בכורה, ונקראת שאת. וז"ש יעקב לבנו ראובן, בכורי אתה, ולך יאות הוה למיסב בכירותא דקין, אבל לפי שחטאת, לכן יתר שאת, ר"ל יתרו הנקרא יתר. כמש"ה, וישב אל יתר חותנו, הוא עתיד ליקח זה השאת שאבדת אתה:

לא יסור שבט מיהודה עד כי יבא שילה:

כבר נרמז בספר הזוהר בר"מ ובספר התקונין, כי שילה בגימטריא משה. והוא ג"כ משיח בן דוד וביאור הענין הזה הוא, במה שהודעתיך בפרשה בראשית, בענין חטאו של אדה"ר, כי כל הנשמות היו כלולות בו, והיו לו נר"ן מג' עולמות בי"ע, ונר"ן וחיה מד' פרצופין דאצילות, שהם, נוקבא, וז"א, ואו"א. ולכן

נקרא אדה"ר, בסוד חכמה, אבא עילאה דאצילות, הנקרא אדה"ר, כי ז"א הוא אדם תניינא. ואח"כ כשחטא, נתמעט, ועמד על ק' אמה, הנקרא חלתו של עולם, כנזכר שם. וכשבא מרע"ה, תקן חלק רב מאדה"ר, ולכן זכה לעלות עד אימא דאצילות:

ובזה אני מסופק איך שמעתי ממורי ז"ל, אם נאמר שהיו בו כל הבחי', שיש מן נפש דעשיה, עד בחי' רוח דז"א דאצילות, ולא זכה אל נשמה דאצילות. או אם נאמר, שגם זכה ליקח נשמה מאימא דאצילות, וזה הפי' הב' נלע"ד שהוא האמיתי. והנה משיח בן דוד נאמר בו, (ישעיה נ"ב י"ג) הנה ישכיל עבדי ירום ונשא וגבה, ירום, מאברהם. ונשא, מיצחק. וגבה, מיעקב. מאד, ממשה. ועניינו הוא, שמשיח בן דוד, יזכה אף לבחי' חיה דאבא דאצילות, הנקראת נשמה לנשמה, מה שלא זכה אליה אפילו משה. ונמצא כי הרועה הראשון שהוא משה, הוא עצמו הרועה האחרון, כמו שרמזו רז"ל במדרש. וז"ס כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, (מיכה ז') ולכן שילה שהוא המשיח ומשה, עולים בחשבון א', כי הוא הוא עצמו, אלא שהמשיח הוא הנשמה לנשמה של משה:

בן פורת יוסף וגו':

כבר נתבאר ענייננו בפרשת וישב, בפסוק ויוסף הורד מצרימה. ושם ביארנו, כי פורת הם אותיות פותר, כי הוא היה פותר חלומות, להיותו כולל האורות ד' מוחין, שהם, ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, שהם רל"ב. וג' אהי"ה שבנה"י דאימא, שהם הלבושים של המוחין הנזכר, ועולים בגימטריא תנ"ה. והנה רל"ב ותנ"ה, הם בגימטריא תרפ"ז. גם נתבאר שם, טעם היות נקרא ב"ן וע"ש:

א"ש, בגימטריא פותר, ע"ה תרפ"ז:

עוד יש ענין שני, והוא, כי יוסף הוא ביסוד דזעיר, המזדווג ביסוד דנוקביה. והנה בו נכללים, כל אורות ד' הויו"ת דמוחין, ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, שהם רל"ב. וג' אהי"ה, דיודי"ן ואלפי"ן וההי"ן, שביסוד דנוקבא, העולים חות"ם כנודע, הרי תנ"ה ורל"ב, הם כמנין פורת ע"ה:

א"ש, ע"ה יעלה תנ"ה:

ויכל יעקב לצוות את בניו ויאסוף רגליו אל המטה וגו':

כבר נתבאר מ"ש חז"ל כל הכורע כורע בברוך וכו'. כי הנה שיעור רחל נוקבא דז"א, היא מן החזה שלו ולמטה, שהם ד' ספירות שבו לבד, ובהיות ז"א רוצה להזדווג עמה, צריך כריעה בתחלה, לכפוף קומתו, ולהוריד רגליו, שיתפשטו למטה ממקום המלכות נוקביה. ואח"כ הזקיפה, והיא לזקוף את נוקביה למעלה, בחצי גופו, במקום ראשי פירקין עילאין דנה"י שבו. ושאר רגליו, מתפשטין למטה ממקומה כנזכר, ואז הוא ג"כ כופף קומתו ונמצאו שוים, ומזדווגים יחד. והנה עד"ז, הוא נשמות הצדיקים, כי הנה תכף בעת פטירתו מן העולם, הוא עולה עד או"א ונעשה שם בחי' מ"ן, ועל ידו מזדווגים או"א. ואז נמצא, כי הוא אוסף רגליו אל המטה, שהיא מלכות, הנקראת נוקב' דז"א. ושאר גופו, הוא למעלה אצל או"א. ואחר שנזדווגו או"א על ידו, אז הוא מקבל משם שפע גדול וברכות, ואח"כ יורד למטה, ומאז ואילך תמיד נשאר בבחי' מ"ן אל נוקביה דז"א, יותר בשלימות ממה שהיה עושה בחייו בהיותו בעה"ז: